

mark står – i forhold til den danske befolkning først og fremmest.

For det er jo den danske befolkning, der bestemmer over forbeholdenes fremtid. Forbeholdene er Danmarks. Det forbehold, vi har om det forsvarsmæssige, kan kun ændres – hvis det skal ændres – ved en folkeafstemning af den danske befolkning.

Nu står det så direkte i formandskabets rapport til Helsingfors, at vi har erindret om Danmarks stilling, om Danmarks forbehold. Så er der ikke noget at raffle om, så er det klar tale, så ved vi, hvor vi har hinanden.

Det er blevet påstået, at når vi har valgt at holde os uden for forsvarsdimensionen, så må det også betyde, at Danmark ikke engang kan være til stede, når disse emner behandles. Jeg vil gerne sige, at det er en misforståelse i bedste fald. Folketingets flertal har klart ved flere lejligheder opfordret regeringen til at varetage Danmarks interesser ved at deltage i drøftelserne. Det er jeg ret glad for, og det ved jeg, at regeringerne er glad for, det ved jeg, at folketingsgrupperne, der har stemt for dette, er glade for.

For det handler jo om at varetage Danmarks interesser, og man skal også huske på, at da den danske befolkning stemte om forsvarsforbeholdet, besluttede man ikke kun, at vi skulle holde os udenfor. Det indgik også, at Danmark skulle være observatør i Vestunionen, så vi i det mindste kunne følge med i, hvad der foregår. Det er i øvrigt helt i overensstemmelse med danske traditioner. Vi har aldrig ført den tomme stols politik. Det er ikke altid, vi har brudt os om selskabet eller det, vi må lægge øre til, men vi har som hovedregel været til stede, og vi har som regel også lagt op til dialog.

Vi skal også huske, at Europa er indrettet på den måde, at alle deltager i møderne, uanset om de nu har stemmeret eller ej. Der er simpelt hen procedurer for den slags i EU. Derfor er Danmark også med, når indvandrer- og flygtningespørgsmål drøftes i EU, selv om vi har et forbehold på de retlige og indre anliggender, og dem markerer vi så, når det skal gøres. Og derfor skal vi også være med i drøftelserne omkring forsvarsdimensionen.

Endelig må jeg så spørge: Hvad er det egentlig, man frygter, ved at Danmark er til stede? Jeg vil godt minde om, at denne regering sikrede, som vi jo lovede den danske befolkning inden Amsterdam, at det danske forbehold blev skrevet ind i traktaten i form af en protokol – en juridisk protokol oven i købet, og dér står det

fortsat. Den protokol gælder, så længe den danske befolkning ønsker det, den kan kun ændres af den danske befolkning. Ingen kan tage den fra os – kun os selv.

Det indebærer altså også, at retsakter inden for forsvarsdimensionen ikke gælder for os, og vi kan heller ikke være med til at beslutte dem. Det kan regeringen ikke ændre, igen kun befolkningen.

Det er således regeringens hensigt, at Danmark skal være til stede i alle organer og sammenhænge, hvor forsvarsdimensionen behandles. Det er vores pligt at varetage danske interesser, hvor vi kan forfægte dem, men når der træffes beslutning, ja så kan vi ikke deltage.

Men det europæiske samarbejde handler jo ikke kun om sikkerheds- og forsvarspolitik, heller ikke i Helsinki. Langt fra. Der er også andre, meget vigtige emner. Først og fremmest EU' udvidelse. Udvidelsen er en historisk enestående chance for at få hele Europa samlet i et samarbejde præget af de fælles europæiske værdier. Et samarbejde præget af rettigheder og præget af pligter.

I virkeligheden kan man næsten sige, at Helsinki meget vel kan blive kronen på værket for en dansk udenrigspolitik, der har været vedholdende siden foråret 1993. Jeg ser en direkte linje mellem det danske formandskabs konklusion i København i foråret 1993 omkring de såkaldte Københavnerkriterier, altså kravene, basis for EU's udvidelse, og så dette topmøde i Helsinki, hvor vi får de 5 bageste ansøgerlande op i samme gruppe som de 5 forreste. Det er et gennembrud for vores tankegang, det er et afgørende historisk gennembrud, og fortsætter vi linjen, kan vi jo se, at under det kommende danske formandskab i andet halvår år 2002 vil vi jo være tæt på det tidspunkt, hvor vi har besluttet os for i Helsinki at færdiggøre vores hjemmearbejde, så vi er klar til at tage de første lande i år 2003.

Jeg siger ikke, at de første lande kommer i år 2003, jeg siger bare, vi har besluttet os for at være klar i år 2003. Hvorvidt de første lande rent faktisk kommer, afhænger af, om de er klar. Her står vi så med den største udfordring på tærsklen til det 21. århundrede, her står vi så med alle vores erfaringer fra det 20. århundrede, og på mange måder må vi jo sige, at vi har valgt en anden vej end den totale planøkonomi eller den totale uregulerede markedsøkonomi. Vi er i gang med at bygge en vej op, som vi alle sammen kan være bekendt.